

NHỮNG CON CHỮ DIU DÀNG

(Tâm bút).

NHỮNG CÁI TẬT “CỨU RỒI” ĐƯỢC TÂM HỒN.

I.

Tôi có nhiều cái Tật.

- + Yêu Tuổi Thơ, Kỷ Niệm
- + Yêu Con Người, Cuộc Đời;
- + Yêu Văn Chương, Âm Nhạc,
- + Yêu Tình Yêu, Tình Người...

Tất cả đều là Tật, nằm ẩn sâu trong trái tim lai láng, được bắt đầu bằng từ ngữ “Yêu”!

Thuở xưa thường nghe Mẹ nói:

“Người ta chỉ cần có một cái Tật, đời cũng đủ tàn, huống chi con có quá nhiều Tật, làm sao góc đầu lên cho nổi?”

Đọc tôi, nhiều độc giả cũng có cùng nhận xét (!?).

Dù vậy, đã bảo rằng Tật, gọi cách khác là “cá chất” Trời sinh, làm sao thay đổi?

Bài viết hôm nay không phải là những giọng phản biện với lời của Mẹ, cũng chẳng “phản nản” trước tiếng bật hỏi đôi khi của những ai có lòng quan tâm tới chữ nghĩa tôi... mà, chỉ là kể thêm cho độc giả nghe vài cái Tật (có lẽ cũng đáng yêu?!) khác nữa.

(Những cái Tật này phải viết hoa, chỉ vì, -với tôi-, chúng đáng được trân trọng như thế!)

Đầu tiên là Tật yêu Cây Cỏ.

Trong vườn nhà tôi, mọi thứ “có màu xanh xanh” đều do tự tay tôi mua về từ khi chúng chỉ là những cành non mỏng mảnh.

34 năm trôi qua, giờ đây chúng đều trở thành “cổ thụ”. Những gốc thông ngất ngưỡng che khuất bóng mặt trời, những gốc đào gốc táo quanh năm trĩu quả, các cụm cảnh hoa lá lia chia, các bụi xả, bụi ớt, bụi gia-đam, hay hàng dây leo bám lên vách tường lót gỗ tô màu gạch, tất cả đều được tôi thật lòng “nuôi nấng”.

Nhiều lần nghe Kiều My kêu ca:

“Chị cứ hay cầm cày cầm cuốc, xới đất bón phân, tay cứng đi, làm sao đánh đàn, viết văn cho nổi?”

Nghe, chỉ cười trừ, đáp lời em gái:

“Hoa lá hay súc vật đều có linh hồn như con người. Chị yêu cái linh hồn chúng, ban cho chúng chút đất, tí nước để tồn tại. Bàn tay dẫu có hư hao cũng không đáng buồn cho bằng nhìn sự sống cây cỏ trong vườn tàn rũ.”

(Mà thật, tôi chưa từng thấy người nhạc-sĩ-nhà-văn nào có bàn tay xấu hơn tôi! Đành thế!)

+ Ngay từ lúc “nhập cư”, từng mỗi chậu cây đều được tôi ban cho một lời “bói”.

Ví dụ:

“Bụi ớt này bói cho sức khỏe Mẹ, hễ nó tươi thì sức khỏe Mẹ tốt!”

(Thì, đúng vậy, thời gian không lâu trước khi Mẹ chết, bụi ớt đang xanh, trở hoa thành trái rất đẹp, bông đậm rữ héo. Sau khi Mẹ qua đời, thấy nó chỉ còn là những nhánh cành mỏng manh trơ trụi, lá rụng hết, nhìn đến mà thật thảm não đau lòng!)

***/ Kể chút chuyện xưa:**

Trước khi bỏ quê hương ra đi, tôi có thương một anh chàng. Tình cảm chỉ là những bèo bọt trôi giạt, nhưng do bởi cái tính quân tử Tàu xót xa cho hoàn cảnh cùng đường tuyệt vọng của anh ta mà “*những lời thề non hẹn biển sống tới già bên nhau*” được tôi thực hiện ngay khi đi nộp giấy tờ ở Tòa Thị Sảnh Bruxelles, khai tên anh ta là “chồng”, chuẩn bị cho việc bảo lãnh một ngày nào đó... (Đạo ấy, và có lẽ cả bây giờ), chỉ trừ một số ít người “điên” như tôi, còn thì ai cũng chỉ mơ có cơ hội thoát ly quê hương đang oằn oại dưới ách nạn CS.

Đi chợ Trời với San và Mẹ, thấy một chậu giây leo bé xíu nằm lặng lẽ một góc ở cái cửa hàng ngổn ngang đủ thứ lạc-son của một anh Ma Rốc, lòng bỗng nghe rung động. Những cánh lá màu xanh “nhìn” tôi bằng “cái nhìn khẩn cầu” rất đáng tội nghiệp!

Mua về, đặt lên bàn viết với lời khấn:

-Nếu có duyên gặp lại “chàng” thì xin cho cây tươi tốt, giấy tờ bảo lãnh sẽ hoàn tất.

Hằng buổi đi làm về, điều đầu tiên tôi hành động là châm cho cây chút nước.

Mỗi ngày nhìn nó lớn dần, tôi nghe lòng thật ấm.

Những lời nhận từ “chàng” (đạo 1982, thư đi thư lại từ VN sang ngoại quốc phải mất đến hơn một tháng) càng làm trái tim thêm ấm nơi xứ người lạnh lẽo tuyết rơi.

+ Đến một hồi, nghe từ họ tộc ở Sài Gòn tới tấp bắt tin qua:

“*Tụi nó ôm eo ếch đèo nhau trên xe đạp dạo khắp phố phường, ăn nhậu ngủ nghê bằng đồng tiền bán ra từ những thùng quà em gửi*”, tôi đâm ngỡ ngàng. Chẳng biết hỏi ai, xa xôi quá! Những lá thư thanh minh thanh nga của “chàng” (đợi dài cổ mới chịu bay đến nằm trong hộp thư nơi tầng trệt) càng khiến tôi rối loạn.

Sự quay lưng của một người đàn ông còn trẻ chỉ là chuyện bình thường! Nhưng phải nói, điều tôi chẳng thể nào tin nổi là sự “*phản bội của đứa em họ được tôi hết lòng quý chuộng, mến thương*”.

Đó cũng là mối nhục trước gia đình. Vì vậy mà tôi cảm lạnh, không muốn chia sẻ nỗi đau cùng Mẹ hay các đứa em ở trời Tây.

Dù thế, tôi vẫn chăm chút chậu giây leo. Nhưng dần dần, bỗng thấy những cành lá như đang rũ xuống. Nỗi lo sợ trong lòng lớn theo từng lúc.

[Ở đây ngừng lại để phác qua về một cái tật khác (rất khó ưa) của mình.

Nhớ một lần khi còn nhỏ, cái răng cắm làm độc, nhức nhối điên cuồng không tài nào ngủ được; sáng thức thật sớm, tôi tự mình đi đến một Chẩn Y Viện, xếp hàng chờ đợi.

Đến lượt tôi, sau khi xem xét, ông nha sĩ nói:

“Sao không trám, lại đòi nhổ? Con gái đẹp mà để lỗ trống răng hàm thì móm lắm. Đã hỏi ý bố mẹ chưa?”

Tôi đáp:

“Con ở một mình, không có bố mẹ bên cạnh. Nhưng dù có, cũng sẽ không hỏi. Họ không biết được cái nhức nhối ngàn nào của con. Chỉ mỗi con biết nên quyết định nhổ nó.”

“*Những lỗ trống tâm hồn*” trong suốt cuộc đời chỉ tự mình tôi quyết định!

Cây violon của thời tuổi trẻ và cây viết của nửa đời sau mới đúng là những “con người” được tôi kể hết cho nghe mọi nỗi đau.]

Trở lại chuyện bị “tình phụ”.

Một buổi đi làm về, đứng trước chậu giây leo, tôi thành tâm “khấn” nhỏ:

“Nếu cái tin là thật, xin cho tất cả rũ héo. Ngoài chậu cây này, con chẳng còn biết hỏi ai.”

Thì, ngay ngày hôm sau, thấy cây chết thật. Các lá teo tóp, những cành cụp cong thảm hại!

Một trang đời đã lật!

Một tình thân đã nát!

Chính tôi mới THẬT là KẼ QUAY LƯNG lãnh đạm với không một lần nhìn lại, chẳng một tiếng thở than cùng Mẹ già hoặc bất cứ ai.

*/ Một chuyện kể khác:

Tháng 10 năm 1989, thời gian vừa viết xong quyển bút ký Nước Chảy Qua Cầu, một bữa tôi và Âu Cơ theo TNH đi chợ Trời.

Đứng trước hàng cây cỏ, nhớ lại chuyện xưa, tôi chọn mua hai chậu nhỏ, mỗi chậu giá 50 xu, cao khoảng hơn một tấc.

Đem về nhà, nói với TNH:

“Một của bố và một của em, bói chuyện Chử Nghĩa từng người. Của em, đã cố ý chọn chậu cây khó nuôi cho lớn, thử xem con đường văn chương đang muốn bước vào sẽ thế nào ở tương lai. Nếu cây sống mạnh thì có nghĩa rằng chử nghĩa em cũng sẽ sống mạnh.”

TNH cười (khinh bỉ!):

“Đến Trời Đất bố còn chưa tin nói gì cây cỏ? Em đúng là ‘con nít’ chỉ ưa chuyện dị đoan nhảm nhí!”

(Tôi vẫn nhớ mãi thái độ ngạo mạn của TNH buổi ấy.)

Cả hai cụm đều “sống mạnh”.

+ Cây của TNH (còn gọi là “trầu bà”) từ một nhánh non đặt trên nắp dương cầm, trở lá, bò dài theo các vách tường sách, trông rất đẹp.

+ Cây của tôi, chẳng biết tên gì, nhưng có lẽ thuộc hệ phái tre trúc, cũng chỉ sống bằng một dùm đất trong chiếc chậu nhỏ.

+ Giữa năm 1995, chậu trầu bà bỗng rụng rũ lá, héo dần từng cánh. Cuối năm 1995, TNH bỏ đi!

+ Cây của tôi cứ từ từ lớn, nhưng rất chậm. Bê tới dọn lui, đặt nằm nơi nào thì nó cũng cứ ì ạch... sống theo nơi đó. Sống cam phận tội nghiệp trong căn phòng mà chỉ hai cái đàn piano và rất nhiều kệ sách mới chiếm được phần ưu tiên Một. Sống trầm buồn khiêm nhượng trên một góc bàn, lặng lẽ nhìn tôi cúi mình ngày đêm theo chuyện Văn Chương.

II.

Khi dọn sang nhà mới (**vào tháng 11/1997**), tôi vẫn đem theo cụm trúc (như đem tất cả các cây lớn-nhỏ nào đã từng mua với TNH thuê trước).

Cụm trúc dễ thương trên bàn viết lúc xưa bây giờ được đặt trong chậu lớn hơn, chêm thêm đất, bên dưới kê một cái thau cho nước tưới khỏi ứ ra sàn, nằm dưới chân đàn dương cầm.

Bố mẹ học trò đưa con đến học, ai cũng khen rằng “*bụi trúc quá đẹp!*”

+ **Trong nhiều năm dài**, tôi thật tình quên bém sự hiện diện của nó trước biết bao chuyện thực tế cần phải nhớ!

+ Thời gian trôi, tôi đem để nó ngoài vườn. (Tội nghiệp! Chậu cây bị dời hết khoảnh đất này tới khoảnh đất khác, cho nằm đâu thì nằm im ở đó, dù vậy các cành nhánh vẫn trở lá non mơn mớn xanh tươi!)

+ **Đầu năm 2015**, mẹ già vừa chết, Vân San & Âu Cơ đều đã bỏ đi, tôi sống trơ trọi trong căn nhà lạnh với một con mèo, một con chó và ba con gà nhỏ. Hằng ngày, ngoài chuyện vui đầu nơi bàn viết, tôi chỉ còn chút niềm vui tìm thấy trong việc tưới cây, thả thóc cho gà, trộn cơm nguội cho chó mèo lót dạ.

Một buổi sáng ngồi hút thuốc trước chậu trúc (bấy giờ đã trở thành “một-người-đàn-ông” cao nghều, đẹp mã), nhìn bao quát cái vẻ hoang vu của khu vườn rộng, rồi nhìn vào bụi trúc mà nhớ lại lời bói năm xưa về con đường Chữ Nghĩa, tôi thấy lòng ngập tràn rung cảm. Nghĩ, cỏ cây hay súc vật vẫn có tính thủy chung HƠN con người; nên tự tay cuốc đất thành một cái lỗ lớn, phía trước căn phòng vẫn giữ nguyên đồ đạc của Âu Cơ, đặt chậu trúc xuống.

+ Cuối năm 2015, Vân San trở về, rồi 2017 đến lượt Âu Cơ. Muốn nhắc chậu trúc sang một khoảnh vườn khác thì mới hay rằng các cái rễ đã bám sâu vào lòng đất, không thể nào bứng nổi. đành cứ để vậy, trước phòng Âu Cơ.

Bây giờ đã gần 40 năm trôi qua kể từ ngày “nhập” vào thế giới nhà văn, chậu trúc vẫn thủy chung lưu lại bên tôi, các cành non vẫn đâm chồi từ dưới gốc, đặc biệt cành chính cao nhất ngay giữa ruột vẫn trở mầm xanh biếc. Còn các nhánh khác đâu mãi đơng đờn đưa ngạo nghễ trước các mùa mưa nắng thì nay thấy rất nhiều lá đã đổi sang màu vàng!

III.

Mới một tuần nay, cái đầu nặng nề theo chuyện nhân tình thế thái, lại tình cờ mở You Tube, thấy một phim Tàu nói về giới bài bạc Thượng Hải năm 1928, thời kỳ nước Tàu đang bị các nước Tây Phương xâm chiếm, tò mò xem, đâm thích! Câu chuyện trông vẻ không phải dựa trên vấn đề tình cảm nam nữ kiểu Quỳnh Dao toàn nước mắt khóc lóc, mà chính là nghệ thuật đấu trí bằng lá bài giữa những tay cờ bạc bịp tiếng tăm thời bấy giờ.

[Năm 1991, bắt đầu ngồi xuống bàn với tác phẩm Dostoievski, Cuộc Đời Và Sự Nghiệp, đến cái chương phân tích về cuốn Con Bạc của nhà văn, tôi đã xin TNH đưa đến sòng bài 101 ở San Jose để tìm “thực nghiệm”.

Suốt vài đêm, trong khi TNH vui vầy đầu đó ở các bàn cá cược thì tôi ngồi một góc bên ngoài phòng ca nhạc, lặng lẽ quan sát từng khuôn mặt, thái độ của khách. Lúc mới bước vào sòng (đa số đều là các vị “đầu đen”!), ai cũng trông hờn hờ. Vậy mà khi rời ra cửa bằng bộ dáng thất thểu, chẳng thấy anh nào lộ ra trên môi lấy một cái nhếch hàm!]

Thế giới đỏ đen của ông nhà văn Tàu này đã mở ra cho tôi thấy những khung trời xa lạ nhưng phong phú hơn nhiều so với sự thực nghiệm sơ sài ở trên tôi nói. Điều này khiến tôi thật “nể”! Sự cuốn hút của bộ phim nhiều tập rõ

ràng có cường độ y hệt những trang sách Kim Dung từng cuốn hút trái tim tôi ở cái tuổi chưa đặt chân lên ngưỡng cửa cuộc đời.

Thế là, cũng giống như “các người đàn bà rảnh rỗi”, tôi cứ mãi mê chú mắt vào các nhân vật trên màn ảnh. Cây viết bị buông, cây đàn bị bỏ. Dù vậy, khung trời rất quen thuộc của Dostoievski cũng đã đem được chút nào thư giãn cho cái đầu tôi!

Ở đây phải viết, luôn luôn tôi vẫn chủ trương “*Tất cả mọi con người hay sự việc đều là bài học quý giá cho tôi thu nhặt một khi tôi có dịp ‘đụng’ tới.*”

Thì bài học ở bộ phim Tàu này đã “cứu rỗi” giùm tôi một niềm tin (ngỡ rằng) đã mất:

-Sự Chân Thật –đầu mối của cái Thiện- vẫn luôn luôn THẮNG cái Ác hung tàn để đem lại cho những ai may mắn (như tôi bây giờ) hiểu ra được “thế nào là cái Đẹp của mặt trái Cuộc Đời”.

Tôi nghĩ, đâu đâu cũng có cái Đẹp, chỉ cần MUỐN ĐƯA TAY RA hay KHÔNG là có thể “túm ngay” được nó bằng lòng Chân Thật!

IV.

Ngay những ngày đầu Xuân (cũng tựa như rất nhiều lần thuở trước) tôi LẠI CHỨNG NGHIỆM được cái Đẹp nói trên bằng những lời tâm tình đơn giản đọc từ những lá thư cũ lẫn những tờ thư mới:

***/ Thư Mỹ Vân, Dalat:**

Rất mừng khi nhận tin cô sẽ về VN. Lần về này, Cô ghé nhà em ở ít lâu. Nhà làm vẫn chưa xong nhưng để ở thì tốt lắm rồi, tiện nghi gần như đầy đủ cả. Phòng dành cho cô có cái view nhìn ra đồi thông rất đẹp, bao quát cả một không gian rộng, có chỗ cho cô tắm nắng buổi sáng. Nắng hướng đông rất tốt cho sức khỏe. Em mong được đón tiếp cô.

(Hồi âm cho Mỹ Vân):

Cô sẽ đến sau khi thanh toán xong mọi đồ đạc còn gửi ở nhà bà Di Nha Trang. Sau chuyến này, chắc cô không về VN nữa. Cảm ơn Mỹ Vân vẫn nhớ đến Cô, Cuộc đời, con người thường nghĩ đến điều phù thịnh chứ chẳng ai phù suy. Cô đang SUY nên tự mình lánh mặt tất cả thiên hạ.

***/ Thư Mỹ Vân:**

31/12/2017. Trước tiên chúc mừng sinh nhật cô, kính chúc Cô sức khỏe, bình an. Và chúc mừng năm mới 2018. Em không biết cô đã về VN chưa, em mong tin cô và lúc nào cũng nhớ đến cô.

9/1/2018. Mãi đến hôm nay mà em chẳng có tin tức gì về cô. Cô có khỏe không? Thực sự hai mẹ con em đang sốt ruột vì không biết tin gì về cô. Cầu xin Cô luôn được bình an, khỏe mạnh.

(Hỏi âm cho Mỹ Vân):

Jan. 12. 2018

Cô sẽ về ngày 15/1/2018. Trong đầu chưa có dự tính gì ngoại trừ phải ra Nha Trang vài ngày. Cũng chẳng biết đi đâu và chẳng muốn tìm gặp ai ngoại trừ Mỹ Vân. Hy vọng sẽ có dịp lên ăn Tết với núi rừng Phi Nôm nếu được mẹ con Mỹ Vân chào đón.

Thương mến,
 Cô Thu Vân.

*/ Nhận thư Mỹ Vân:

Dalat Jan. 13/2018

Em sẽ báo tin mừng này cho Thục Quỳnh, con gái em.

Cô luôn khỏe chứ? Những ngày này không thấy cô đăng bài nên em cũng lo lo, dù biết mình chẳng làm được gì cho cô nhưng vẫn nhớ cô thật nhiều. Kính mong mọi sự yên bình và sức khỏe dồi dào đưa đến với cô.

(CÁCH VÀI THÁNG SAU).***/ Thư gửi Mỹ Vân:**

Mỹ Vân ơi,

Cô không khỏe lắm. Tự dưng cứ thấy mệt tim hoài.

Dù vậy, ngày Aug. 5/2018 tới đây, cô sẽ về VN ba tuần với San để đón vợ nó qua.

Ưu tiên là phải ra Nha Trang thanh toán cây đàn piano, năm bảy thùng sách và mấy cái valise quần áo. Không biết có đi được Dalat chẳng? Vả lại thấy lên Dalat cũng buồn, giống như thể trong cô đã chấm dứt hết rồi với mọi người mọi cảnh ở đó. Thêm nữa, buồn, bởi vì có một lúc cô chợt nhận ra tất cả mọi con người thời bây giờ dù thân hay sơ cũng đều bị vật chất hóa cả đến trở thành vô cảm, bạc bẽo. Điều đó làm cô sợ và muốn xa lánh. Cô mất lòng tin về con người rồi Mỹ Vân ạ. (Nhất là những người ở VN). Thôi đành gặp lại tất cả trong chữ nghĩa riêng có lẽ là điều tốt hơn.

*/ Nhận thư Mỹ Vân:

Em luôn mong Cô được bình an tâm hồn, sức khỏe tốt. Riêng em lúc nào cũng yêu quý Cô như trong những ngày cũ. Cuộc sống em có nhiều xáo trộn nhưng không bao giờ em quên những gì Cô đã thương giúp cho từ khi em mười mấy tuổi đến tận lúc này. Em không làm gì được cho Cô ngoài chỉ một tấm lòng thương nhớ Cô thôi. (...) Mọi thứ bây giờ, sao em thấy mong manh quá. Vì vậy mà em luôn trân quý những người thân và những gì em đang có. (...)

Cô thương yêu,

Thật là quý hóa vô cùng khi nhận được lời chúc đầu năm Canh Tý của Cô. Em nghe thật an ủi trong lòng khi còn được Cô nhớ đến. Em bị trầm cảm nhẹ nên rất sợ tiếp xúc với người ngoài, dù quen hay lạ. Các đứa con cứ la em hoài vì cái tật mới này. Những lời chúc đầu năm của Cô và lời nhắn thấp giùm nén nhang lên bàn thờ anh Quang đã làm em vỡ òa hạnh phúc khi biết được mình đang được lưu ý yêu thương thật sự.

Kính chúc Cô nhiều sức khỏe và tràn đầy nghị lực với cuộc sống cùng sức viết mãi liệt.

Thương nhớ Cô. (Mỹ Vân).

*/ (Hồi âm cho Mỹ Vân):

Cảm ơn Mỹ Vân. Cô ghi nhớ tấm lòng em. Cuộc đời như giấc mộng. Cuộc đời Cô cũng chỉ là một giấc mộng triền miên do bởi Cô không sống nổi với cái đời thực tế trần trụi đơ bản. Cho nên đến một lúc nào “tỉnh” (như hiện tại) thì Cô đau khổ và lại càng tiếc mộng nhiều hơn. Trong cõi mộng đó của Cô, kỷ niệm và hình ảnh Mỹ Vân đã chiếm một phần không nhỏ.

(...)

Mùng Hai Tết Canh Tý, Cali. Jan 26/2020

Mỹ Vân ơi,

Cô cũng bị trầm cảm rất nặng theo chuyện gia đình, đêm đêm phải uống thuốc mới ngủ được vài tiếng. Nhưng RÁNG tự lướt qua bằng sự chịu đựng và lòng tha thứ; thêm nữa là nhờ vào Văn Chương và tí xíu nghị lực còn sót trong cơ thể. Đọc các bài Những Con Chữ Dị Dàng, Mỹ Vân cũng đã hiểu ra thế nào là sự “từng đêm khóc thầm” trong suốt năm qua của Cô.

Dù sao Cô và Mỹ Vân còn may mắn hơn vô số người LÀ mình còn có con cái ở gần cạnh.

Cô vẫn là cô TVÂN CỦA Mỹ Vân NHƯ từ năm 1971, 1972... (cả với Quang từ 1993 lần đầu gặp gỡ). Cô thấy mình chẳng có gì thay đổi, nhất là trong kỷ niệm và tình cảm đã trải qua cùng Mỹ Vân với Quang.

Hãy tin Cô điều đó.

Má khỏe không? Cho Cô kính lời thăm Má và các đứa em ở Cam Ly nghe.

Thương mến,

Cô TV.

*/ Thư của Châu (Nha Trang).

Mùng Ba Tết Canh Tý, Jan 27/2020

Thăm chị Thu Vân

Tự nhiên mở mail anh Cự ra, đọc bài Cái Chòi Tiền Kiếp Của TTBG, em chột lạnh người, nhìn đồng hồ đúng 12h25 khuya, thấy có gì đó lạ lùng, có lẽ thần giao cách cảm của chị quá mạnh?

Giống như buổi chiều năm ngoái ngồi bên nhà em, nghe chị kể chuyện anh Thuận Văn Chàng trong khi bên ngoài giông bão ầm ì, thêm giọng nói khàn khàn nhưng sôi nổi của chị, em không bao giờ quên được. Bây giờ, mỗi lần trời nổi cơn sấm chớp là lại nhớ chị Thu Vân và chuyện tình của chị với anh Thuận Văn Chàng năm xưa...

Lâu không liên lạc không có nghĩa là không nhớ chị. Hình ảnh chị vẫn rất gần gũi với gia đình em trong những chiều hai vợ chồng ngồi uống trà, những lần nghe tiếng còi tàu, anh Cự nói em nghe về chị.

“Chị Vân mê uống café, mê nghe tiếng còi tàu...”.

Và lớn nhất vẫn là ngôi nhà bình yên tại em đang ở, cũng có bàn tay vun vén của chị.

Cho dù với tâm lòng hào hiệp, chị không cho đó là việc lớn, nhưng đối với gia đình em thì tại em mang ơn chị cả đời.

Cũng không nên nói nhiều, bởi nói nhiều thành ra khách sáo.

Rất nhiều lần muốn viết cho chị, nhưng cái khó khăn nhất của tại em là chuyển đạt ý nghĩ thành từ ngữ. Mà viết cho người thường đã khó, huống chi là viết cho một nhà văn, trời ơi, thành ra cứ ngại ngần...

Chút tâm tình đầu năm cho người chị ở xa.

Thật bọn em quá cảm kích theo món quà chị gửi Túy Anh mang về, chỉ mười quyển Nỗi Cô Đơn Của Người Nghệ Sĩ hiếm hoi mà tại em được một! Thật là quý giá, thật là trân trọng.

Thương chị nhiều.

Mong ngôi nhà của tại em sẽ được đón tiếp chị một ngày rất gần.

Thân quý.

Châu Cự

(Hồi âm cho Châu-Cự)

Cali, Jan 27/202

Em ơi,

Mồng Ba Tết Canh Tý mà nhận một lá thư quá đẹp của đứa em ở xa tức là năm nay chị biết mình sẽ RẤT HÊN.

Cảm ơn các em vẫn nghĩ tới chị. Chị cũng rất nhớ các em và Nha Trang.

+ Nhớ những buổi đi thăm Cái Chòi Tiền Kiếp với Cự.

+ Nhớ những đêm gần Tết ngồi uống bière bên Cự chờ nghe tiếng còi xe lửa gầm rú từ xa...

+ Nhớ đêm mồng Một Tết năm Đinh Dậu (Jan. 2017) có anh Ngọc, đến nhà Bảo- Loan uống rượu, nghe Cự hát Em Đến Thăm Anh Đêm Ba Mươi bằng giọng Huế rất trầm trong tiếng guitare đệm rất ngọt của Bảo.

- + Nhớ buổi chiều mưa lớn, ngồi ngoài hiên nhà em, kể cho em nghe chuyện anh Thuận Văn Chàng.
- + Nhớ đêm cuối cùng mới đây ngồi với Cự, Bảo và Túy Tâm ở một cái quán vỉa hè đường Hoàng Văn Thụ.
- + Nhớ khi còn anh Ngọc, trên căn lầu nhà Dì ở đường Quang Trung, hằng đêm chị vừa viết bài, vừa nghe mùi thịt nướng dưới phòng em lan tỏa không gian lúc bốn giờ khuya...

Tất cả những nỗi nhớ này cứ cuộn cuộn dâng lên trong hồn mỗi khi nghe gió thổi, biết lại sắp đến mùa Tết... Nhưng, chị PHẢI tự đành lòng nhắc nhở: “Quên đi! Phải quên tất cả!”.

Dù vậy, cái “giàu” trong đời chị chính là vô số Kỷ Niệm Đẹp từng trải qua không bao giờ BỊ chị quên lãng, mà lại cho chúng một chỗ đứng rất trang trọng trên những con chữ.

Cũng như, sự “may mắn lớn” chị tìm thấy được chính là VẪN CÒN CÓ hai em và những độc giả BIẾT CẢM KÍCH cái “giàu” của người-chị-nhà-văn-cô-đơn.

Hạnh phúc đọng lại trên những cái nhỏ nhoi như vậy em ạ.

Đâu tìm Đào Nguyên cho xa xôi

Đào Nguyên trong lòng ta đây thôi!

(Thơ Bích Khê).

Thương mến

Chị Bông Giấy

* / NHỮNG CÁNH THƯ TRAO ĐỔI VỚI UYÊN THAO.

+ Lời Uyên Thao:

Mùng Hai Tết Canh Tý

TVẤN ơi

Tôi Mừng Một Tết, đọc thư TV, bỗng thấy thêm được như TV với cánh “Những đứa con chào đời tại VN, bấy lâu lưu lạc, nay sẽ cùng về hiện hữu CẢNH BÊN những đứa chào đời tại Mỹ trong căn nhà Những Người Trăm Năm Cũ.”

Vì tôi không “đông con” như TV, mà lúc này bên cạnh lại vắng bóng hết thấy, ngoại trừ một đứa vừa bị sinh thiếu tháng lại vừa bị thay hình đổi dạng vào lúc chào đời nên đã có một diện mạo không biết diễn tả ra sao.

*Đây là điều mà từ năm 2009 tới nay, với tôi luôn là vấn đề lớn vờn trong óc. Vì vậy tháng 12/2019 vừa qua tôi đã nảy sinh một dự tính phải thực hiện, nên viết bài mở đầu cho dự tính đó. Tuy nhiên không biết mình có thực hiện nổi dự tính hay không, và thấy nên gửi cho TV đọc. Ít nhất nếu tôi không làm được thì **cũng có một người mà tôi rất cần cho biết** đã biết về sự việc đó.*

*Mong sẽ hiểu nhau và biết rõ về đưa con tàn tật của tôi hình thành ra sao.
Vậy ráng bỏ thời giờ đọc để cũng biết thêm ước mơ của cả đời tôi là gì.
Còn nếu hết hứng thú thì cứ việc bấm delete thoải mái, nghe TV.*

Quanh bản nháp phác thảo Thơ Việt Hiện Đại 1900-1960
HỒI TƯỞNG VÀ ƯỚC MƠ
□ **UYÊN THAO**
(...)

+ Lời TTBG:

Mồng Hai Tết Canh Tý (Jan. 26/2020)

“Còn nếu hết hứng thú thì cứ việc bấm delete thoải mái, nghe TV.”

Câu viết này đã rõ ràng “xúc phạm” TV!

Nhưng, anh Uyên Thao ơi, muốn kiếm “đưa con tàn tật” của anh đem về Căn Nhà Những Người Trăm Năm Cũ thì kiếm ở đâu?

TB. Hôm Noel 2019, Kiều My lên San Jose chơi một tuần. Trong câu chuyện chị em, nó có nói một câu:

“Trong tất cả những-người-dàn-ông-từ-trước-từng-giao-thiếp-với-chị, Bé chỉ thấy nể một mình anh Uyên Thao!”

+ Lời Uyên Thao.

26 tháng 1 lúc 18:37 Mồng Hai Tết.

TV ơi,

TV là người duy nhất tôi gửi bài, vì thực tình chưa biết kiếm ra ai nữa.

Câu viết đó chỉ là câu nói thẳng với người thân thương hoàn toàn, không còn phải e dè giữ kẽ gì nữa.

Riêng "đưa con tàn tật" mà TV muốn có thì chính tôi cũng không biết phải tìm ở đâu.

Tuy nhiên, TV hãy chờ việc tôi đang cố hoàn thành dự tính, tức là sẽ in bản được điều chỉnh lại cho đúng. Nếu tôi làm được thì khỏi cần nhắc, TV cũng sẽ phải đối diện với "đưa con tàn tật" đó.

Tôi vốn là kẻ luôn gặp may nên vẫn hy vọng không có trở ngại nào thành vấn đề.

Dù sao, tối nay cũng ngủ yên hơn vì biết đã có người thực sự thân thương và thẳng thắn với mình.

Cho gửi lời cảm ơn cô em về ý nghĩ đã dành cho tôi.

Chúc TV cũng ngủ ngon.

(UT).

+ Lời TTBG:

Đọc lại lần II “*Bản nháp phác thảo Thơ Việt Hiện Đại 1900-1960*”

HỒI TƯỞNG VÀ ƯỚC MƠ (của) UYÊN THAO

Rất hân hạnh được giao thiệp với một Uyên Thao “giàu quá là giàu” trong suốt 16 năm!

Ngày mừng Một Tết xảy ra chuyện gì thì cả năm sẽ y như vậy.

TV tin chắc rằng trong năm nay, đưa con tàn tật sẽ trở về nguyên vẹn hoàn hảo bên anh BỞI VÌ anh đã đọc được câu TV viết “PHẢI đem con về Mỹ!...” ngay bữa Mừng Một Tết hôm qua.

TV.

□

* / NHỮNG GIÒNG TRAO ĐỔI VỚI MỘT NỮ ĐỘC GIẢ:

“Ngọc Huyền trông giống hệt Thu Vân ở nét nhìn ngang! Tội quá!”

TTBG:

“Ừa, sao em lại biết Ngọc Huyền? Có học chung lớp với nó không?”

“Dạ không. Tất cả những gì em biết về chị là do em đọc những bài trên trang Web chị trong 7 năm qua. Vì vậy mà biết mặt các anh em của chị. Sau những phong ba bão táp cuộc đời, bây giờ chị ra sao rồi? Đã tìm được bình yên chưa? Em tìm thấy mình trong tâm tư của chị như tìm được sự cứu rỗi!”

TTBG:

San Jose, Feb 9/2020

Em làm chị... mừng hụt! Từ khi Ngọc Huyền bỏ đi, tới giờ, đã mấy chục năm trôi qua, ai trong gia đình cũng biết Ngọc Huyền đã chết, nhưng cũng chẳng ai tin là nó đã chết...

Cảm ơn em “theo dõi” chị đã lâu. Chị rất hân hạnh được em tìm thấy “mình” trong những giòng viết của chị.

Em ơi, đã gọi phong ba thì làm sao an bình được, mà, gió chỉ xoay hướng sang một phía chênh chếch cho mình kịp lấy chút hơi để thở và tiếp tục chịu đựng. Mong ở điểm này, (dù cứ vẫn “theo dõi” chị) cầu xin Thượng Đế cho em ĐỪNG tìm thấy chính em trên cái chiều xoay cuối cùng của gió (giống như chị).

*

**

* / LỜI MỘT NAM ĐỘC GIẢ

sau khi đọc *Cái Mím Cười Của Định Mệnh*:

“Sống với kỷ niệm & quá khứ nhiều quá, dù đó là niềm cảm hứng dạt dào cho chữ nghĩa, nhưng cũng dày xéo tâm hồn không ít, nhất là với những kỷ niệm thương đau. Ôi, cũng là số phận!”

(Câu cuối nghe mới ngậm ngùi làm sao theo chữ “Ôi”!)

TTBG:

“Cảm ơn anh đã hiểu.”

*

* *

KẾT.

Nào phải tôi chỉ mãi hoài vùi đầu theo kỷ niệm và quá khứ? (Nói thế thật oan cho TTBG!)

Đã hơn 35 năm sống đời đất khách, tôi vẫn phải từng ngày từng giờ cố gắng “**ĐÚNG CHO THĂNG NGƯỜI**” mà đối diện với thực tế quay cuồng điên đảo.

Tại sao làm được như thế?

-Chính là nhờ vào lòng Chân Thật đã đối cùng Chữ Nghĩa và Cuộc Đời.

+ Lòng Chân Thật là cõi riêng cho tôi tìm trú ẩn. Và đó cũng là sự “cứu rỗi” cho trái tim loang lổ nhiều vết sẹo theo chuyện thế thái nhân tình.

Chẳng những chỉ cây đàn cây viết thôi, mà còn chính Cỏ Cây Hoa Lá trong vườn cũng là những “cứu rỗi” đưa tay kịp lúc cho tôi đừng té xuống hố! (Xin cảm ơn và dùng lại hai chữ đáng quý này của người nữ độc giả đã có lòng quan hoài đến các-con-chữ-dịu-dàng của TTBG từ 7 năm qua.)

[]

Trần Thị Bông Giấy

(Bài viết xong tại San Jose, thứ Sáu, Feb. 14/2020 lúc 11:10 khuya).

[]